

Lage beplanting is niet zichtbaar vanop afstand en biedt dus weinig tegengewicht. De beplanting mag robuuster zijn in uitzicht en onderhoud. Denk aan hakhoutbeheer waarbij een heg bijvoorbeeld iedere 6 à 7 jaar tot aan de grond wordt afgezet (foto 1). Hoogstambomen vragen amper onderhoud (foto 2).

Landschappelijke integratie, meer dan alleen verfraaien

Landschappelijke integratie van je landbouwbedrijf is meer dan het landschap verfraaien. Een mooie inplanting van je bedrijf in het landschap levert je een mooie woon- en werkomgeving, meer waardering van de maatschappij, meer (erf) biodiversiteit en een beter klimaat op. Een goed integratieplan met gepaste beplanting is de ideale leidraad voor jouw landschappelijke integratie. Verschillende dienstverleners en subsidieverstrekkers ondersteunen je om bomen of struiken aan te planten. We maken je wegwijs in het aanbod.

Kathleen Storme (Inagro) en Korneel Verslyppe (Boeren Natuur)

Land- en tuinbouwbedrijven maken deel uit van ons (landbouw)landschap. Een (nieuw) bouwvolume heeft een invloed op dat landschap. Om de bestaande en nieuwe bouwen volumes optimaal in het landschap te integreren, is landschappelijke integratie noodzakelijk. Meer nog, vergunningverlenende overheden besteden steeds meer aandacht aan landschappelijke integratie. Zo is het een vast en kritisch onderdeel geworden van een vergunningsaanvraag, in de vorm van een beplantingsplan met bijbehorende schriftelijke motivatie.

Niet alleen de beplanting rond de nieuwe constructie is van tel, het volledige bedrijf speelt mee. Ook de voorgestelde plantensoorten en vormen spelen een rol. Steeds vaker wordt er bij de beoordeling van een vergunningsdossier teruggekeerd in de tijd. Vergunningverleners gaan na wat in het verleden opgelegd werd en of je dat correct uitvoerde.

Integreer zonder te camoufleren

Voor een goede integratie van je bedrijf in het omliggende landschap is het

essentieel om op het volledige bedrijf te werken met landschappelijke beplanting. Die verlegt het accent van de bedrijfsgebouwen naar de landschappelijke beplanting en het landschap. Je mag best trots zijn op je landbouwbedrijf, je hoeft het dus niet te verbergen. In een goed en duurzaam integratieplan worden enkele basisprincipes gehanteerd:

Gebruik streekeigen natuurlijke beplanting.

Maak gebruik van streekeigen natuurlijke beplanting: bomen en struiken die traditioneel in de regio voorkomen. Zo speel je in op het omliggende landschap en de bestaande houtige landschapselementen. Natuurlijke, losse verschijningsvormen, zoals hoogstambomen, zijn trouwens heel onderhoudsvriendelijk!

Creëer eenheid. Gebruik landschappelijke beplanting die het bedrijf integreert door landschappelijke zichten te creëren, te breken en het accent te verleggen naar de beplanting zonder het

Een strakke lineaire haag langs een gebouw vraagt veel onderhoud en is te laag om het zicht voldoende te breken. Een heg om de zeven jaar aan de grond afzetten, is eenvoudiger dan een haag één tot twee keer per jaar scheren. Hou voldoende afstand tussen gebouwen en bomen zodat deze vrij kunnen uitgroeien.

bedrijf te camoufleren. Speel daarbij in op de sterktes en zwaktes van de architectuur van de agrarische gebouwen. Zo onttrek je een minder mooi ogende muur bijvoorbeeld aan het zicht zonder alles weg te steken.

Correcte uitvoering is verplicht

Overweeg je aan te planten op je landbouwbedrijf? Ga dan eerst na of er een beplantingsplan in het kader van de vergunningsaanvraag is en voer de werkzaamheden uit zoals voorzien. Ervaring leert dat die uitvoering in de praktijk niet optimaal verloopt. Voorgestelde locaties en afstanden, soorten en vormen worden niet gerespecteerd. Dat heeft gevolgen op dossierniveau, voor de individuele landbouwer en op sectorniveau: afwijkingen verminderen de landschappelijke, visuele en ecologische kwaliteiten van een gebied en doen de geloofwaardigheid van integratieplannen slinken. Daardoor zijn vergunningverleners minder geneigd om vergunningen af te leveren of leggen ze de lat telkens hoger.

Je mag best trots zijn op je landbouwbedrijf, je hoeft het dus niet te verbergen.

Aan de slag! Laat je bijstaan met advies en subsidies

Verschillende dienstverleners en subsidieverstrekkers ondersteunen je bij de planopmaak, de aanplant en het onderhoud van je bedrijfsbeplanting. Provinciebesturen adviseren en begeleiden je bijvoorbeeld bij de landschappelijke integratie van je bedrijfsomgeving en de verbetering van de kwaliteit in het agrarische landschap, al dan niet in het kader van een vergunningsdossier. Regionale structuren als stadslandschappen en regionale landschappen realiseren grotere 'landschapsprojecten' bij diverse doelgroepen. Boeren natuur Vlaanderen zet samen met landbouwers in op landschapsbeheer en de valorisatie ervan.

Zoek je een financieel duwtje in de rug? Via de maatregel niet-productieve investeringen in het VLIF krijg je 100% steun voor de aanplant van houtige landschapselementen (inclusief de werkuren van een aannemer) bij een investering van minimum 1000 euro. Daarnaast zijn er regionale subsidies of premies voor de aanleg en het onderhoud van kleine landschapselementen. In West-Vlaanderen kunnen land- en tuinbouwers in de winter bijvoorbeeld gebruikmaken van de provinciale plantgoedsubsidie. Informeer je bij je provinciebestuur of je gemeente.

Overtuigd? Geef je planten een goede start!

Plant bij voorkeur aan tussen midden november en eind februari. Planten die je in die periode plant, zijn in het voorjaar beter bestand tegen de droogte. In een weide voorzie je het best bescherming tegen vee: bescherm bomen met drie palen en ursusdraad. Bij een losse heg volstaat een draad op minimaal 1 meter afstand. Met houtsnippers kan je onkruidgroei onderdrukken. ■

i Meer weten? www.inagro.be/landschappelijke-integratie

Overweeg je een mooiere inplanting van je bedrijf in het landschap? Verschillende dienst- en adviesverleners ondersteunen je bij planopmaak, aanplant en onderhoud van bedrijfsbeplanting. Zoek je een financieel duwtje in de rug? Via de maatregel niet-productieve investeringen in het VLIF en regionale subsidies of premies krijg je tot 100% steun.

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

Met steun van het ELFPO, Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: Europa investeert in zijn platteland.